

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
менеджменту та бізнесу
Протокол № 1 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної
роботи
Каріна НЕМАШКАЛО

ВИРОБНИЧИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма «Бізнес-адміністрування»

Статус дисципліни вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Оксана НЕЧИПОРУК

Завідувач кафедри
менеджменту та бізнесу

Тетяна ЛЕПЕЙКО

Гарант програми

Ольга МИРОНОВА

Харків
2023

ВСТУП

«Виробничий менеджмент» є вибірковим освітнім компонентом освітньої програми «Бізнес-адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

Менеджмент виробництва – як прикладна економічна наука та вид діяльності, становить комплекс знань та навичок щодо проектування та реалізації виробничих та трудових процесів, встановлення норм праці, організації його оплати та стимулювання.

Виробничий менеджмент охоплює широке коло завдань в сфері виробництва продукції – від планування виробничих процесів до просування готової продукції (послуг виробничого характеру) на ринку та здійснення сервісних функцій.

Метою викладання навчальної дисципліни «Виробничий менеджмент» є формування у здобувачів комплексу знань в області теоретичних основ виробничого менеджменту та практичних вмінь, які необхідними для здійснення управлінських функцій у сфері виробництва.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок у сфері організації виробничих процесів на підприємстві у просторі та часі;
- оволодіння навичками розраховувати виробничу потужність та проводити оцінку ефективності її використання;
- оволодіння навичками розробляти виробничу програму підприємства, проводити техніко-економічне обґрунтування виробничої програми, а також визначати потребу у різних видах ресурсів для її реалізації;
- оволодіння навичками розробляти виробничу стратегію підприємства у конкурентному середовищі;
- оволодіння навичками обґрунтування підходів та моделей прийняття управлінських рішень;
- оволодіння навичками застосування на практиці знань щодо управління якістю продукції та послуг;
- оволодіння навичками використовувати різні системи управління запасами;
- оволодіння навичками проводити оцінку економічної ефективності виробництва із застосуванням системи показників.

Предметом навчальної дисципліни є процеси виробництва підприємств, об'єднань, асоціацій, соціально-економічна ефективність і кінцеві фінансові результати їх діяльності, які складаються під впливом об'єктивних і суб'єктивних факторів, що відображаються через систему економічної інформації.

Об'єктами навчальної дисципліни є закономірності функціонування та розвитку виробничих систем та процесів, а суб'єктом – відносини між людьми в

системах, які розглядаються і виникають в процесі виробництва, перетворення, розподілу та перерозподілу, матеріальних благ.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 3	ЗК9, СК3, СК4
РН 4	ЗК11, СК2, СК5, СК12
РН 5	СК1
РН 6	СК2, СК12
РН 7	ЗК12, СК1, СК2, СК4
РН 8	ЗК4, ЗК11, СК2, СК5, СК7
РН 17	СК3, СК4
РН 18	ЗК4, ЗК11

де, ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

РН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

РН18. Оцінювати можливості використання технологій для оптимізації ефективності бізнесу.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади організації і управління виробництва

Тема 1. Виробництво як об'єкт управління.

1.1. Сутність виробничого менеджменту та основні етапи його розвитку

Виробничий менеджмент: природа, історичний розвиток та місце в системі менеджменту. Цілі та основні завдання виробничого менеджменту. Особливості виробничого менеджменту в різних галузях економіки. Сучасні принципи управління виробництвом. Функції виробничого менеджменту: планування, організація, координація, мотивація, контроль. Методи виробничого менеджменту. Виробничий менеджер як суб'єкт управління виробництвом. Мета діяльності та завдання виробничого менеджера. Сфери прийняття рішень і функції виробничого менеджера. Зміст, характер і специфічні ознаки роботи виробничого менеджера. Сутність виробництва та еволюція розвитку виробничого менеджменту (його основні етапи).

1.2. Виробництво і виробничі системи.

Поняття виробничого процесу, виробничого циклу. Роль та місце виробничого менеджменту в системі управління. Спеціалізовані підрозділи та їх функції. Модель виробничої системи в загальній структурі виробництва. Виробнича система та її основні функції. Діагностика стану виробничої системи. Значення формалізації економічних явищ і виробничих ситуацій. Роль формалізації у виробничому менеджменті.

1.3. Концепція і принципи виробничого менеджменту.

Концептуальна схема виробничого менеджменту. Основні принципи виробничого менеджменту. Основні групи обов'язків виробничих менеджерів.

Тема 2. Організація і управління виробничим процесом.

2.1. Виробничий процес і його структура

Поняття виробничого процесу. Елементи виробничого процесу. Класифікація виробничих процесів. Операційна модель виробничого процесу. Структура виробничого процесу, його основні стадії.

2.2. Основні принципи організації виробничого процесу.

Сутність та основні принципи організації виробничого процесу.

2.3. Організація виробничого процесу в часі.

Організація виробничих процесів. Виробничий план та основні його складові. Планування виробничих процесів і ресурсів.

2.4. Типи виробництва.

Сутність та характеристика типів виробництва. Загальна структура виробництва та його виробничі підрозділи. Моделі управління виробництвом. Види виробничих структур. Вплив типу виробництва на організаційну структуру

управління.

Тема 3. Виробнича потужність

3.1. Поняття і фактори виробничої потужності.

Сутність, поняття та основні види виробничої потужності. Фактори, від яких залежить величина виробничих потужностей.

3.2. Розрахунок виробничих потужностей.

Показники виробничих потужностей. Вихідна виробнича потужність. Середньорічна виробнича потужність. Правила розрахунку виробничих потужностей.

3.3. Показники використання виробничих потужностей і основних виробничих фондів.

Ефективний фонд робочого часу обладнання. Вхідна і вихідна виробнича потужність. Потужність обладнання тимчасової дії.

3.4. Шляхи раціонального використання виробничих потужностей.

Основні шляхи поліпшення використання виробничих потужностей.

Тема 4. Планування виробничої програми.

4.1. Сутність і завдання виробничого планування

Плани виробничо-технічної та господарсько-фінансової діяльності підприємства. Сутність та особливості реалізації виробничого планування. Основні принципи, за якими здійснюється виробниче планування. Основні види та завдання виробничого планування. Характеристика систем оперативно-виробничого планування. Оперативно-календарне планування та оперативне управління виробництвом.

4.2. Основні розділи і техніко-економічні показники виробничої програми.

Основні розділи виробничої програми та їх сутність. Техніко-економічні показники виробничої програми.

4.3. Етапи розробки виробничої програми господарського рішення.

Основні етапи розробки виробничої програми господарського рішення.

4.4. Визначення потреби в трудових, матеріальних і фінансових ресурсах для виконання виробничої програми

Поняття, склад та основні характеристики технічних ресурсів. Місце і роль технічних ресурсів у процесі виробництва продукції. Значення, завдання та принципи управління технічними ресурсами. Характеристика системи управління технічними ресурсами. Завдання та функції підрозділів, які беруть участь у процесі управління технічними ресурсами. Методичні підходи до аналізу та оцінювання стану й ефективності використання технічних ресурсів. Система показників оцінки стану та ефективності використання технічних ресурсів. Планування технічного розвитку підприємства. Способи підвищення ефективності управління технічними ресурсами. Форми відтворення технічних ресурсів. Джерела фінансування відтворення технічних ресурсів.

Поняття, склад та основні характеристики матеріальних ресурсів. Місце і роль матеріальних ресурсів у процесі виробництва продукції. Характеристика

системи управління матеріальними ресурсами. Принципи управління матеріальними ресурсами: плюралізм джерел і форм матеріально-технічного забезпечення; самостійність; саморегулювання; ресурсозбереження та противитратність; інтенсифікація використання матеріальних ресурсів; комплексність; оперативність; реалізація на практиці пріоритету споживача. Завдання та функції підрозділів, які беруть участь у процесі управління матеріальними ресурсами. Методичні підходи до аналізу та оцінювання стану та ефективності використання матеріальних ресурсів. Система показників оцінки стану та ефективності використання матеріальних ресурсів.

Змістовий модуль 2. Прийняття управлінських рішень у виробничому менеджменті в умовах ринку

Тема 5. Виробнича стратегія і конкурентоспроможність.

5.1. Сутність виробничої стратегії

Сутність та цілі виробничої стратегії.

5.2. Виробнича стратегія і конкурентні пріоритети

Методи досягнення конкурентоспроможності фірми за допомогою виробничої функції. Категорії якості. Фактори, які визначають рівень конкурентоспроможності фірми. Основні конкурентні пріоритети.

5.3. Формування виробничої стратегії.

Місце та роль виробничої стратегії. Цілі та стратегічні вказівки виробничої стратегії. Стратегічні рішення в галузі виробництва.

5.4. Розвиток стратегії і вирішення проблеми конкурентоспроможності

Стратегії, засновані на якості. Стратегії, засновані на часі. Заходи, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності.

Тема 6. Прийняття виробничих рішень.

6.1. Прийняття управлінських рішень

Характеристика управлінських рішень у виробничому менеджменті. Класифікація управлінських рішень виробничого менеджменту.

6.2. Моделі прийняття рішень

Принципи, методи та прийоми оцінки рішення у виробничому менеджменті. Структурні та процесуальні рішення виробничого менеджменту. Зовнішні інтеграційні рішення. Економіко-математичне моделювання виробничої функції. Математичні моделі та моделювання. Цілі, межі та можливості моделювання. Класифікація економіко-математичних моделей та методів. Сфери застосування кількісних методів обґрунтування рішень у виробничому менеджменті. Ключові моделі дослідження операцій: моделі теорії черг, моделі управління запасами, моделі лінійного програмування, моделі динамічного програмування тощо.

6.3. Процес ухвалення рішення

Етапи процесу прийняття управлінського рішення у виробничому менеджменті. Виявлення проблеми та формулювання цілей, пошук та обробка інформації, виявлення можливостей ресурсного забезпечення, ранжирування

цілей, реалізація рішення.

6.4. Теорія рішення

Основні теорії рішень. Характеристика типів стратегічних партнерів.

Тема 7. Основи управління якістю

7.1. Сутність і система показників якості продукції

Сутність якості продукції. Критерії та показники якості.

7.2. Методи оцінки якості продукції

Ціна якості. Класичний підхід, реактивний та попереджувальний.

7.3. Система якості. Значення стандартизації та сертифікації

Система якості та її критерії. Стандартизація та сертифікація. Технічні умови.

7.4. Поточне управління якістю

Контрольні карти. Структура діаграми причин і результатів.

7.5. Контроль якості продукції

Статистичний контроль якості. Основні критерії оцінки якості обслуговування.

Тема 8. Управління запасами.

8.1. Сутність і цілі створення запасів

Сутність та цілі створення запасів. Причини створення запасів. Запаси готової продукції, виробничі запаси та запаси незавершеного виробництва.

8.2. Роль, облік і оцінка матеріальних запасів.

Роль та функції запасів. Витрати по підтриманню рівня запасів. Витрати на придбання, страховий запас. Ефективність використання запасів.

8.3. Системи управління запасами (СУЗ)

Основна ціль управління запасами. Основні риси ефективного управління запасами. Класифікація матеріальних запасів по методу ABC.

8.4. Управління запасами з незалежним і залежним попитом

Моделі систем управління товарно-матеріальними запасами. Модель з фіксованим обсягом та модель з фіксованим періодом. Система циклічного заказу, зниження попиту. Визначення рівня резервного запасу.

8.5. Японська система управління запасами «точно в строк»

Організаційна сутність системи «точно в строк». Організація та впровадження виробництва з системою «точно в строк». Переваги та недоліки системи «точно в строк».

Тема 9. Економічна ефективність виробництва.

9.1. Сутність економічної ефективності виробництва та основні напрями її підвищення

Поняття "економічний ефект" та "економічна ефективність" виробництва. Основні напрями підвищення економічної ефективності виробництва.

9.2. Стратегія науково-технічного прогресу на сучасному етапі розвитку економіки

Стратегія науково-технічного прогресу. Взаємозв'язок витрат та обсягів виробництва. Метод локальної ефективності.

9.3. Система показників економічної ефективності виробництва

Проектування потокового виробництва роботи та його ефективність. Система показників економічної ефективності виробництва. Автоматизація виробництва.

9.4. Показники порівняльної економічної ефективності

Сучасна концепція управління продуктивністю. Еволюція поглядів на зміст управління продуктивністю.

Складові результативності та ефективності виробничої діяльності. Методи оцінювання ефективності. Показники результативності функціонування виробничих систем.

Моделювання процесу управління продуктивністю виробничої системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності підприємства. Шляхи підвищення ефективності функціонування виробничої системи.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 Завдання 1	Оцінка виробничого потенціалу промислового підприємства
Тема 2 Завдання 2	Техніко-економічне планування
Тема 3 Завдання 3	Оперативно-виробниче планування
Тема 4 Завдання 4	Аналіз та оцінка виробничих ризиків підприємства
Тема 5 Завдання 5	1. Аналіз динаміки показників ефективності виробництва матричним методом 2. <i>Практичне (семінарське) заняття «Виробнича стратегія і конкурентоспроможність»:</i> 1. Розвиток стратегії і вирішення проблеми конкурентоспроможності 2. Характеристика стратегій, заснованих на якості. 3. Сучасні стратегії, засновані на часі та їх характеристика. 4. Заходи, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності.
Тема 6 Завдання 6	Планування виробництва та реалізації продукції методом лінійного програмування
Тема 7 Завдання 7	Оперативне планування та управління потоковим виробництвом масового типу
Тема 8 Завдання 8	Вибір варіанта переходу на випуск нових виробів
Тема 9 Завдання 9	1. Прогнозування техніко-економічних показників виготовлення виробів на етапі підготовки виробництва 2. Показники якості. Вимір якості

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1-9	Вивчення лекційного матеріалу та нормативної бази України
Тема 1-9	Підготовка до Експрес контрольної роботи
Тема 1-9	Підготовка до практичних занять
Тема 1-9	Підготовка до практичного (семінарського) заняття. Виконання індивідуального завдання (презентації)
Тема 1-9	Підготовка до екзамену

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція-дискусія (Теми 1 – 9), лекції проблемного характеру (Теми 1, 3, 5, 6, 9), робота в малих групах (Теми 1, 3, 6, 7, 8, 9), міні-лекції (Теми 2, 4, 7, 8).

Наочні (демонстрація (Теми 1 – 9)).

Практичні (практична робота (Теми 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9), семінар-дискусія (Тема 5), мозкові атаки (Теми 4, 7, 8, 9), метод сценаріїв (Тема 9).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: експрес-тести (оцінюється в 10 балів (два експрес-тести протягом семестру – загальна максимальна кількість балів – 20)); компетентісно-орієнтоване завдання за темами (максимальна оцінка – 3 бали (десять компетентісно-орієнтованих завдань протягом семестру, загальна максимальна кількість балів – 30)); презентація (максимальна оцінка – 10 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування».

Навчальна дисципліна «Виробничий менеджмент»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове). (10 балів)

1. Виробничий менеджмент як вид діяльності – це:

- 1) цілеспрямований вплив на колектив або окремих виконавців з метою досягнення цілей, які стоять перед підприємством;
- 2) ефективне визначення завдань управління операційною системою;
- 3) діяльність, пов'язана з управлінням процесами створення кінцевого продукту шляхом перетворення входів (ресурсів усіх видів) на виходи (товари і послуги);
- 4) діяльність пов'язана з управлінням матеріальними потоками на підприємстві та між підприємством і зовнішнім середовищем.

2. Операційним менеджером вважають:

- 1) виконавця, який знає набір операцій операційної системи;
- 2) керівника виробничої чи сервісної діяльності на рівні виконання окремих операцій, які забезпечують ефективне і раціональне ведення всієї роботи;
- 3) менеджера, який володіє навичками розчленування виробничого процесу на окремі технологічні операції та їх опису на теоретико-абстрактному рівні;
- 4) спеціаліста з організації процесів здійснення виробничих операцій.

3. Об'єктом виробничого менеджменту виступають:

- 1) підприємства виробничої сфери;
- 2) підприємства невиробничої сфери;
- 3) операції у різних сферах людської діяльності;
- 4) операційні стратегії на підприємствах різних видів діяльності.

4. Виробнича (операційна) система – це:

- 1) соціотехнічне утворення, яке здатне змінювати свою структуру і формувати варіанти поведінки;
- 2) структура, яка здатна і прагне формувати цілі, тобто реалізовувати цілі утворення всередині системи;
- 3) відособлена в результаті суспільного поділу праці частина виробничого процесу, здатна самостійно або у взаємодії з іншими аналогічними системами задовольняти ті або інші потреби і запити потенційних споживачів за допомогою виготовлених цією системою товарів або послуг;
- 4) функціональний елемент організації, який орієнтований на вирішення певного комплексу завдань, характеризується непередбачуваністю поведінки і обмеженими можливостями, які впливають із наявних ресурсів.

5. Низовим рівнем виробничої системи вважається:

- 1) система „людина-машина”;
- 2) сукупність робочих місць, здатних створювати кінцевий продукт;
- 3) сукупність спеціалізованих функціональних підрозділів, які забезпечують реалізацію функціонального призначення операційної системи;
- 4) підприємство як сукупність різномірних взаємопов'язаних елементів

6. Згідно з системним підходом до управління виробнича система є:

- 1) відкритою природною системою;
- 2) закритою природною системою;
- 3) відкритою штучною системою;
- 4) закритою штучною системою.

7. Підсистема операційної системи, яка виконує роботу, безпосередньо пов'язану з перетворенням вхідних величин у вихідні результати - це:

- 1) переробна підсистема;
- 2) підсистема забезпечення;
- 3) підсистема планування і контролю;
- 4) інформаційна підсистема.

8. Підсистема операційної системи, яка не пов'язана безпосередньо з виробництвом виходу, але виконує необхідні функції забезпечення переробної підсистеми, - це:

- 1) підсистема забезпечення;
- 2) переробна підсистема;
- 3) підсистема планування і контролю;
- 4) інформаційна підсистема.

9. Виберіть найбільш повне визначення поняття «виробничий процес»:

- 1) це сукупність взаємопов'язаних процесів праці, а інколи і природних процесів, в результаті яких вхідні матеріали і напівфабрикати перетворюються на готову продукцію;
- 2) інтервал часу, на протязі якого предмети праці перетворюються у готову продукцію;

3) це сукупність природних процесів, з допомогою яких здійснюється перетворення вхідних сировини, матеріалів, напівфабрикатів у готову продукцію (товари, послуги);

4) це процес перетворення знарядь праці у результати виробництва з використанням визначеної технології.

10. Виберіть найбільш повне визначення поняття «виробничий цикл»:

1) це процес перетворення засобів праці у результати виробництва з використанням визначеної технології;

2) це інтервал часу, на протязі якого предмети праці перетворюються у готову продукцію;

3) це сукупність взаємопов'язаних процесів праці, а інколи і природних процесів в результаті яких вхідні матеріали і напівфабрикати перетворюються на готову продукцію;

4) це сукупність природних процесів, з допомогою яких здійснюється перетворення вхідних сировини, матеріалів, напівфабрикатів у готову продукцію (товари, послуги).

Завдання 2 (діагностичне). (12 балів)

За наведеними в табл. 1 даними розрахувати пропускну спроможність кожної групи обладнання і зробити висновок про пропускну спроможність механічного цеху в цілому.

Таблиця 1

№	Групи обладнання на дільницях	Трудомісткість одиниці продукції ті, н-год.		Корисний фонд часу роботи обладнання Feф, ст-год.
		Виріб А	Виріб Б	
1	Токарних верстатів	1,0	1,0	4800
2	Свердлильних верстатів	2,0	0,83	4000
3	Фрезерних верстатів	0,5	0,75	3600
4	Шліфувальних верстатів	0,6	0,5	2400

Завдання 3 (діагностичне). (18 балів)

На підприємстві встановлено 2 автоматичні лінії з виробництва сухого молока і три - з виробництва вершкового масла. Продуктивність автоматичної лінії з виробництва сухого молока 200 кг на зміну, режим роботи підприємства - 480 змін на рік. Продуктивність автоматичної лінії з виробництва вершкового масла 2000 кг на зміну, кількість змін на рік - 460. Вартість 1 тонни вершкового масла становить 289600 грн., вартість 1 кг сухого молока 64 грн.

Визначити річну виробничу потужність підприємства з виробництва сухого молока і з виробництва вершкового масла, а також виробничу потужність підприємства у вартісному вираженні.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу протокол № __від «__»__20

р

Екзаменатор

к.е.н., доцент Оксана НЕЧИПОРУК

Зав. кафедрою

д.е.н., професор Тетяна ЛЕПЕЙКО

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (тестові). (10 балів)

За кожну правильну відповідь – 1 бал.

Завдання 2 (стереотипне). (12 балів)

11 – 12 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та вміння орієнтуватися в ньому, свідоме застосування знань для вирішення практичних ситуацій. При виконанні завдань студент повинен зробити правильні висновки щодо запропонованої виробничої ситуації та сформулювати власну рекомендацію щодо вдосконалення проблеми. Оформлення виконаного завдання повинно бути охайним.

8 – 10 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та вміння орієнтуватися в ньому, свідоме застосування знань для розв'язання задачі. Оформлення виконаного завдання повинно бути охайним.

6 – 7 балів ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань, якщо завдання виконано частково; відповіді студента продемонстрували розуміння основних матеріальних положень навчальної дисципліни.

3 – 5 балів ставиться за засвоєння значного за обсягом матеріалу, однак, якщо студент виконує завдання без достатнього розуміння способів використання навчального матеріалу та не може правильно виконати всі завдання.

1 – 2 балів ставиться за знання та наведення хоча б однієї формули для розрахунків.

0 балів ставиться за невиконання завдання в цілому.

Завдання 3 (евристичне). (18 балів)

17 – 18 балів ставиться за глибокі знання програмного матеріалу, застосування для відповіді не тільки рекомендованої, але й додаткової літератури та творчий підхід, чітке володіння поняттями, методами, прийомами, інструментами фінансової науки, вміння використовувати їх для вирішення конкретних практичних завдань, розв'язання виробничих ситуацій. При виконанні евристичного завдання студент повинен надати виробничий варіант запропонованого рішення по ситуації та зробити відповідні висновки. Формулювання питань має бути чітким, логічним і послідовним.

15 – 16 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та вміння орієнтуватися в ньому, свідоме застосування знань для розв'язання евристичної задачі, якщо виконані всі вимоги, передбачена наявність несуттєвих помилок (тобто підхід до розв'язання задачі вірний, але допущені неточності в розрахунках окремих параметрів), або не зовсім повне оформлення результатів, отриманих при розв'язанні задачі. Оформлення виконаного завдання має бути охайним.

12 – 14 балів ставиться за вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання евристичної задачі, якщо більшість завдань виконано, а відповідь студента продемонструвала розуміння понятійного матеріалу дисципліни.

9 – 11 балів ставиться за засвоєння великого за обсягом матеріалу, однак, якщо студент виконує евристичне завдання без достатнього розуміння застосування навчальних матеріалів і не може правильно виконати всі завдання.

3 – 8 балів ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань, за не засвоєння великого за обсягом матеріалу, якщо студент

не може правильно виконати завдання, стикається з багатьма труднощами при аналізі економічних явищ і процесів.

1 – 2 балів ставиться за знання та наведення хоча б однієї формули для розрахунків.

0 балів ставиться за невиконання завдання в цілому.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Менеджмент [Електронний ресурс] : навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах, таблицях, тестах та завданнях / М. В. Афанасьєв, І. Я. Іпполітова, В. В. Ушкальов, І. Г. Муренець ; за заг. ред. В. В. Ушкальова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 392 с. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26540>

2. Менеджмент у структурах видавничо-поліграфічного комплексу: навчальний посібник / Т. І. Лепейко, Т. П. Близнюк, А. В. Котлик та ін. – Харків, ХНЕУ, 2011. – 352 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30822>.

Додаткова

3. Конспект лекцій з дисципліни «Виробничий менеджмент» Режим доступу: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/33/7-33-kl49.PDF>

4. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. – Режим доступу : <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf>

5. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. – Режим доступу : <http://dspace.l4uguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8544/1/2021-2021.pdf>

6. Запашук Л. В. Енергоменеджмент як основа забезпечення енергоефективності виробничої діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Л. В. Запашук // Інфраструктура ринку. – 2018. – №17. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.market-infr.od.ua/uk/17-2018>. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/19811>

7. Ушкальов В. В. Теоретичні та практичні аспекти оцінювання якості управління промисловими підприємствами / В. В. Ушкальов, І. Г. Муренець // Економічні студії. Науково-практичний журнал. – 2020. – №3(29). – С. 97–101. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24312>

Інформаційні ресурси

8. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.

9. Електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.